

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
معاونت آموزش
تهران، خیابان ولیعصر

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ساعت برگزاری: ۱۰:۳۰ صبح | نمره: ۱۵ | مدت: ۹۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

مهر مدرسه

کد طلایی:

کد امتحان: ۲۴۰۱۲/۰۷

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۰۳/۲۵

عنوان: اصول فقه ۲

کتاب: دروس فی علم الاصول - حلقه ثانیه

محدوده: از ابتدای حلقه ثانیه تا ابتدای دلیل شرعی غیر لفظی (ص ۱۲۴-۷۰)

حذفیات: مباحث ذیل توسط اساتید "تلخیص" و مطالب کلی ارائه شود: ۱. الادلّه المحرزه تا ابتدای وفاء الاماره بدورالقطع الموضوعی (ص ۸۹-۸۶). ۲. الاشتراک و الترادف تا ابتدای امر و نهی (۱۰۵-۱۰۱). ۳. الاطلاق و التقييد تا ابتدای تعريف العموم (ص ۱۱۵-۱۱۰) نکته در تلخیص، تطبیق متن عربی لازم نیست.

کتاب از نوشتن نام و نام خانوادگی در برگه امتحان و پاسخنامه، خودداری نمایید.

۱- در حکم تکلیفی پس از ابراز اراده توسط مولا، عناوینی مثل بعث و تحریک چگونه حاصل می‌شوند؟ ص ۷۳

۰/۵

الف. با مقایسه مصلحت و مقدمه آن

ب. با قاعده قبح عقاب بلا بیان

ج. با قیاس اولویت

د. با انتزاع عقلی

۲- چرا برخلاف قطع تفصیلی، در «قطع اجمالی» ترخیص در تمام اطراف، امکان عقلی دارد؟ ص ۸۰

۰/۵

الف. زیرا در علم اجمالی قطع نداریم

ب. زیرا ترخیص حکم شارع است

ج. زیرا ترخیص ظاهری است

د. زیرا احتمال منجز است

۳- چرا در صورت احتمال حکم شرعی، نمی‌توان حکم را به خداوند اسناد داد؟ ص ۸۲

۰/۵

الف. معذر نیست

ب. منجر نیست

ج. تجرّی است

د. تشریح است

۴- قضیه شرطیه، متعلق کدام نظریه در دلالت لفظیه و سببیت لفظ برای خطور معنا در ذهن صحیح می‌باشد؟ ص ۹۵

۰/۵

الف. وضع واضح به معنای اعتبار

ب. وضع واضح به معنای تعهد

ج. سببیت عرضی

د. سببیت ذاتی

۵- پاسخ استدلال در عبارت: «هناک خلاف فی آن مفاد النهی طلب التّرك أو طلب الكف ویستدلّ للثانی بأن التّرك امر غیر

۰/۵

مقدور لانه ثابت من الأزل» چیست؟ ص ۱۰۸

الف. ازلیت مربوط به امور تکوینی است نه اعتباری

ب. بین مفهوم و مصداق ترک خلط شده است

ج. امر عدمی قابل ارجاع به امر وجودی است

د. ترک از جهت بقاء مقدور مکلف است

۶- گزینه صحیح درباره وجود مفهوم و عدم آن برای جملات: «إذا ولدت ابنا فسمیه باسم جدّه» و «إذا احسن الیک الاصدقاء

۰/۵

فأحسن الیهم» به ترتیب کدام است؟ ص ۱۲۰

الف. مفهوم ندارد - مفهوم ندارد

ب. مفهوم دارد - مفهوم ندارد

ج. مفهوم ندارد - مفهوم دارد

د. مفهوم دارد - مفهوم دارد

۷- قاعده فراغ جزء کدام قسم از احکام ظاهری است؟ به صورت تطبیقی توضیح دهید. ص ۷۵

۲

جواب: جزء اصل عملی ای است که حیثیت کشف را دارد اما ملاک تام برای جعل حجیت برای آن اصل نمی باشد حیثیت کشف در قاعده فراغ این است که عدم نسیان انسان هنگام انجام یک عمل، کاشف از این است که عمل مشکوک را بجا آورده است اما این کشف، تمام ملاک برای حجیت قاعده نیست بلکه فراغ از عمل نیز در حجیت آن دخیل است

۸- قطع طریقی و موضوعی را با ذکر مثال تعریف کرده، وجه تسمیه هر یک را بنویسید. ص ۸۱

۲

جواب: اگر شارع بگوید خمر حرام و حرمت بر ذات خمر جعل شده باشد، هنگامی که مکلف به این جعل شارع قطع پیدا کند، قطعش طریقی است زیرا این قطع طریقی برای کشف واقع است اما اگر در موضوع حکمی قطع اخذ شود مانند اینکه شارع حکم حرمت را برای خمر مقطوع جعل کند، به این قطع موضوعی می گویند زیرا قطع در موضوع حکمش دخیل می باشد و مؤد حکم است نه کاشف آن.

۹- نفی شبهه دور در تبادر با محوریت قرن اکید واقعی را تبیین کنید. اشکال به قرن اکید واقعی و پاسخ آن چیست؟ ص ۹۹

۲

جواب: دور لازم نمی آید زیرا دور مبتنی بر این است که تبادر فرع بر علم به وضع باشد در حالی که تبادر فرع واقعیت وضع یا قرن اکید است پس تبادر فرع واقعیت قرن اکید است در حالی که مطلوب از تبادر تحصیل علم به قرن اکید است پس دور وجود ندارد. اشکال: اگر تبادر فرع بر قرن اکید واقعی است چرا برای کسی که عالم به لغت نیست تبادر حاصل نمی شود؟ پاسخ: برای کسی که جاهل به لغت است واقع قرن اکید وجود ندارد.

۱۰- اطلاق و تقیید را تعریف کرده و وجه اشتراک و افتراق آن دو را بنویسید. ص ۱۱۰

۲

جواب: لحاظ طبیعت همراه با یک وصف معین، تقیید نام دارد و لحاظ طبیعت بدون اینکه همراه با وصفی باشد اطلاق گویند. وجه اشتراک اطلاق و تقیید: طبیعت است و وجه افتراق آن دو: در تقیید، طبیعت مقارن با یک امر وجودی است ولی در اطلاق، طبیعت مقترن با امر عدمی است.

۱۱- تفاوت اطلاق مقامی و اطلاق لفظی در شرط تمسک به آن دو چیست؟ ص ۱۱۵

۲

جواب: شرط تمسک به اطلاق مقامی این است که احراز کنیم که متکلم در مقام بیان مراد و تمام اجزاء بوده و این احراز هم فقط در صورتی حاصل می شود که قرینه خاصی باشد که در مقام بیان مراد بودن متکلم را برساند اما در اطلاق لفظی اینگونه نیست زیرا در اطلاق لفظی می توان در مقام بیان بودن متکلم را احراز کرد و آن هم از طریق ظاهر حال متکلم است زیرا ظاهر حال هر متکلمی این است که با الفاظش در صدد بیان تمام مراد خودش است نه بعض آن.

۱۲- دو فرض وجود مفهوم و عدم آن در عبارت: «اذا جاءك جارک فاکرمه» را تطبیق دهید. ص ۱۱۸

۲

جواب: اگر از این عبارت این برداشت شود که اگر جار نیامد اکرام او واجب نیست حتی اگر معیارهای دیگری مثل فقر و یتیم بودن و ... وجود داشته باشد یعنی انتفاء اکرام چه با عدم مجيء و چه غیر آن وجود دارد که در این صورت مفهوم دارد اما اگر بر انتفاء وجوب اکرام با ملاک آمدن دلالت کند ولی با ملاکات دیگر، وجوب اکرام منتفی نباشد از باب مفهوم نیست بلکه از جهت قاعده احترازی قیود است.